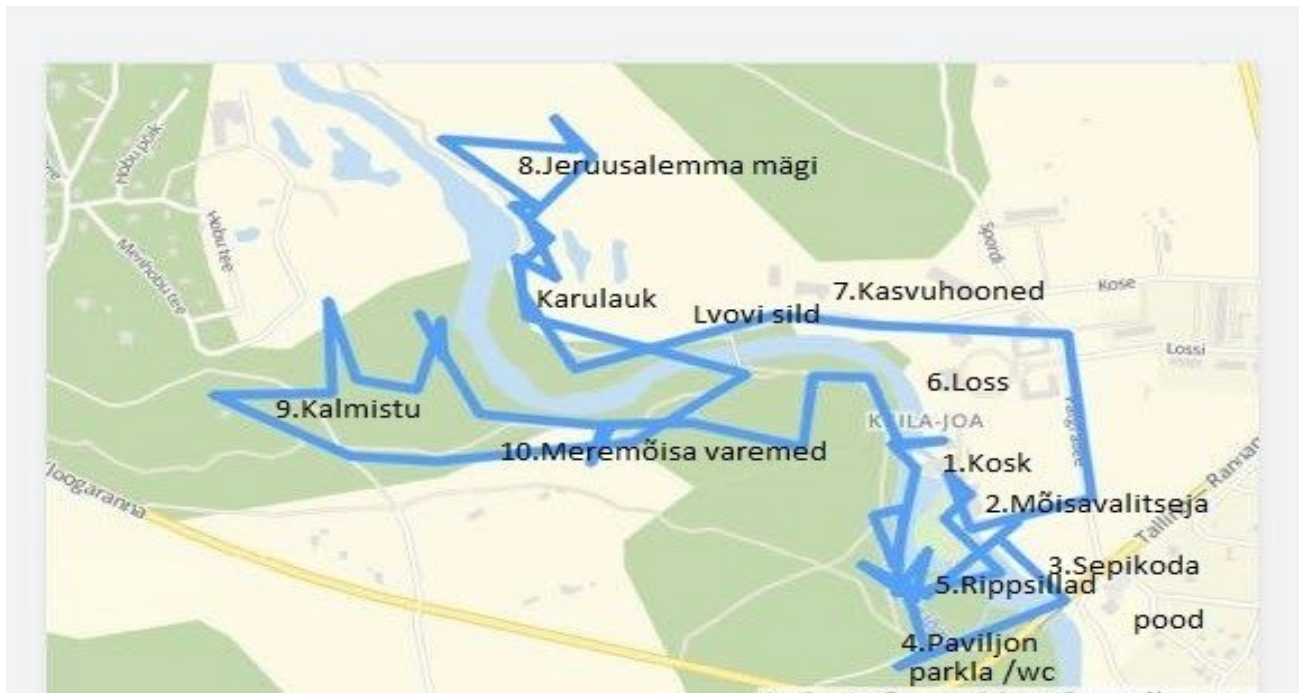

Keila-Joa loss ja park

Aili Hagala
LG-19

Matkal saavad osaleda kõik kellele meeldib pikalt jalutada, on võimelised treppidest käima ja veidike ebatasasel maastikul kõndima. Matka pikkus on u 10 km ja rahulikus tempos kulgemiseks kulub selleks u 3,5 h. Matk toimub lossi pargis, lossi sisse saab minna iseseisvalt matka lõpus (pilet 8euri).

1. Schloss Fall bei Reval selle nimega tunti paika, mida õnnistanud loodus. Rootsi arhiivides üle 300 a tagune artikkel siinse looduse ilust (kuuemeetrise kose ja vesiveski kirjeldused). Kunagise vesiveski asemel tegutseb tänapäeval täisautomaatne hüdroelektrijaam.

2. Mõisavalitseja kontor, kõrts, teenijatemaja ning keskmises osas said teenijate lapsed omandada kooliharidust. 90ndatel asus siin postkontor ja hetkel mõisavalitseja ruumides kohvik, mis talvel avatud ainult L ja P .

3.Sepikoda asub lossist u 300m kaugusel. Paekivist hoonele olid kivikihtide vahele ümmargused raudkivid pandud. Ehitis oli sakmiktornidega, meenutades kindlust. Koht hobuste rautamiseks ja tõldade korrastamiseks.

4.Vaatepaviljone oli pargis mitmeid, mis asetsesid hästi korrastatud teedel, kulgedes mööda jõge mere poole. Paviljone ehitati ka suursuguste külaliste auks.

5.Rippsillad lasi ehitada 1836a Moskva kaupmees Ponomarjov, kelle vanavene stiilis väljalõikeilustustega piparkoogimaja asus rippsildade juures olevatest treppidest üles minnes. Rippsillad kiiguvad seal kõndides.

6.Loss (5 min giiditekst) ehitati paekivist 1830-1833.Peterburi arhitekt Andrei Stackenschneideri projekti järgi. Joa kõrgele kaldale kerkis särav ja romantiline neogooti stiilis loss, mille lõunatiiba ilustas kaheksatahuline torn.Kuludeks tsaarikassast kingiks/laenuks 1 milj kuldrubla.

7.Kasvuhooned. Neis hoiti üle talve loorberipuid ning teisi dekoratiivseid taimi, mis suvel lossi ümbrust kaunistasid. Kasvatati lilli, viinamarju, värsket söögilauale. Kasvumaja kõrval piimakamber ja rosinamaja.

8.Jeruusalemma mäe järsu veeru kahe tamme vahel oli mälestusmärk sõjas langenud Alexander von Bencendorffi vennale Konstantinile.Kõrgendiku all olid tiigid, kust juhiti vesi väikeste ojadena jõkke tagasi, tekitades teele rajatud kunstlikes kärestikes ja ojades nauditava veemängu.

9.Kalmistult viisid alla kaks paekivi treppi Mäenõlval oli kõrge tammepuust rist. Koha valis välja Alexander von Benckendorff ja saatuse tahtel maeti ta sinna esimesena.Haudadel marmorplaadid, pronksristid, istumiseks malmpink,haudu piiras raudaed. Kabel asus väljaspool aeda.

10.Meremõisa varemed. Pooleliolev kolmekorruseline paekivihoone jõe vasakul kõrgel kaldal, millest pidi saama Meremõisa uus häärber, osteti 1837 a ennem valmissaamist Karl Uexküllilt. Joa park laius siis ligi 80 ha kahel pool jõge. Hoonelt võeti katus maha ja kujundati romantilisteks varemeteks.

